

marijan tonkovič: p e s m i

IZ UJETE SEDANJOSTI

Ena

Sam v sebi prosim za Abrahamovo brado,
 pričakujem Človeka v izkapanini časov,
 gospodje v črnih frakih so zopet pričeli strašiti
 po našem mestu,
 Noe pravi, da jih je že videl.
 Sedel je na robu svoje barke
 in se igral z golobi,
 golobi so odhajali,
 golobi so prihajali,
 golobi so vzletali,
 golobi so se igrali na njegovih pljučih
 neko jutro,
 ko je težko dihal v svetlem in milostnem času.

Potem sedim ob stopnicah,
 ki vodijo nekam navzgor.
 Opazujem četrto stopnico
 in golobe na njej.
 Gospodje v črnih frakih,
 gospodje z dragulji v ustih,
 gospodje z avtomobili v možganih,
 gospodje z lažjo v požiralniku,
 sprehajajo se od dolgega časa,
 ne vedo več,
 kje so stopnice,
 ki vodijo nekam navzgor,
 ne vedo,
 da sedim na četrti stopnici in jih prezirljivo
 z odpuščanjem opazujem,
 gospodje z meči v srcu.

Dve

Potem, o potem pojdite sami naprej,
 srečali boste jokajoče žene iz Rame,
 vsak dan je kakor nož v ustih,
 vsak dan je kakor pokol nedolžnih otročičev,
 vsak dan je kakor vdolbina brez očesa,
 pregnanstvo se cedi iz njih
 kakor mleko in med v obljubljeni deželi.

Potem, o potem pojdite sami naprej,
 srečali boste Križanega na mojih ramah,
 srečali boste Judežev poljub na streliščih,
 srečali boste Lorca,
 ki zaman išče svojo ljubezen v podobi sanj,
 srečali boste generale s prestreljenimi grli:
 vpili bodo na vas,
 kamenju boste morali reči kruh,
 in pelin boste imenovali življenje,
 pelin v diamantih vam bodo polagali v usta,
 vse okrog bo rdeče od krvi,
 tolažili boste žene na deveti postaji
 križevega pota,
 ne bo vam pomagalo vse ječanje stoletij,
 ne bo vam v pomoč angel z mečem,
 ne bo vam v pomoč medalja molka.

Potem, o potem pojdite sami naprej.

Tri

Ali ste slišali škrajnce na mojih ustih,
 ali ste slišali, ki ljubite prostranstva
 črnih noči,
 ali ste videli sebe v ogledalu:
 spužvast je vaš obraz
 in pesek raste na njem,
 mrtvi pesek zjutraj,
 mrtvi pesek opoldne,
 mrtvi pesek zvečer,
 mrtvi pesek na zahajajočem jupitru.

Ali ste slišali škrajnce na mojih ustih,
 vedno znova jih krmim z notranjim jutrom,
 z jutranjim svitom jih napajam,
 ali ste jih slišali,
 škrajnci na mojih ustih.

Ali ste slišali škrajnce na mojih ustih.
 Noe mi jih je podaril,
 potem je razdril svojo barko,
 razšla sva se,
 vsa plašna in nebogljena sva ostala.
 Še dobro,
 da mi je podaril škrajnce na mojih ustih.

Štiri

Včeraj me je povabil Petrarca na večerjo.

To ni bila poslednja večerja.

Jedli smo njegove pesmi
in se nasitili.

Potem so nekateri odšli,

ker jim je bilo dolgčas,

videl sem jih,

kako so naskrivaj odhajali,

Petrarca je pisal svoje sonete

in jih ni videl,

kako so odhajali z kolesjem in aparati na čelu-

dvajset tisoč zaznamovanih,

odhajali so z mrtvim golobom v ustih, dvajset tisoč zaznamovanih,

odhajali so s posušenim cvetjem med nogami,

dvajset tisoč zaznamovanih,

dvajset tisoč zaznamovanih,

in še več jih je odhajalo,

z noži v požiralnikih so sedali za volane,

cela poplava nožev,

dvajset tisoč zaznamovanih.

Umolknil sem in poslušal do konca.

Žalostno sem ga pogledal na srce,

oči je imel obmjene v zrak,

kjer so bmeli avioni,

na cestah so drdrali avtomobili,

nastal je hrup,

kakršnega še nisem videl.

Potem me je poslal na trge in vasi,

na ulice in ceste,

v mesta in velemesta.